

हे सोम 'ते' तव, 'त्वचं', 'विभिदुः' चलिजो भिन्नवन्तः, इति 'यत्',
 'योनिश्च' कारणं कन्दमूलमपि, 'विभिदुः' उत्पाटितवन्तः,
 इति 'यत्', तथा त्वम् 'आस्थानात्' उत्पत्तिस्थानात्, 'प्रच्युतः',
 सन् 'त्मना वेनसि' आत्मना सोचितेनैव तत्स्थानं स्मरसि,
 इति यत् हे 'सोम', 'नः' अस्मादीयं, 'तत्' सर्वमपराधाजातं,
 'त्वया', 'गुप्तं' रहस्येवावस्थापितम्, 'अस्तु' । 'नः' अस्माकं, 'परमे'
 उत्कृष्टे, 'व्योमन्' विशेषेण रचके स्वर्गे निमित्तभूते सति
 त्वया सह, 'सा ॥ सन्धा' तत्सन्धानमपकारणविसृष्टिलक्षणम्,
 'असत्' अस्तु ॥

(४) अथ चतुर्थं मन्त्रमाह । "अहाच्छरीरं पयसा समेत्य ।
 अन्योन्यो भवति वर्णो अय्य । तस्मिन् वयमुपहृतास्तव स्मः ।
 आ नो भज सदसि विश्वरूपे" इति । 'अय्य' चृजीषरूपस्य
 सोमस्य, पूर्वसिद्धो यः 'अन्यः', 'वर्णः' नीरसत्वाकारः, स तु
 प्रोक्षणसाधनेनानेन 'पयसा समेत्य', 'शरीरं' पूर्वसिद्धं स्वरूपम्,
 'अहात्' त्यक्तवान्, 'अन्यो वर्णः' नूतनः सरसत्वाकारः, 'अय्य
 भवति', 'तस्मिन्' नीरसत्वे गते सरसत्वे समागते सति, हे सोम
 तादृशे त्वयि 'उपहृताः' अनुज्ञाता वयं, 'तव स्मः' त्वत्सम्बन्धिनि
 कर्माणि समर्था भूयास्तः, अतस्त्वं 'विश्वरूपे' सर्वभोग्यफलसमृद्धे,
 'सदसि' स्थाने, 'नः' अस्मान् 'भज' सर्वतः स्थापयस्व ॥

(५) अथ पञ्चममन्त्रमाह । "नृचक्षाः सोम उत शुश्रु-
 गस्तु । मा नो विहासीद्विर आवृणानः । अनागास्तनुवो
 वावृधानः । आ नो रूपं वहतु जायमानः" ॥ २ ॥ इति । 'उत'